

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Voortgezet Onderwijs
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
1416472

Uw brief van
11 september 2018

Uw referentie
2018Z15759

Datum 2 oktober 2018

Betreft Antwoorden op schriftelijke vragen van het lid Westerveld (GroenLinks)
en Kwint (SP) over de kosten van digitale leermiddelen

Hierbij zend ik u de antwoorden op de vragen van het lid Westerveld (GroenLinks)
en Kwint (SP) over de kosten van digitale leermiddelen.

De vragen werden mij toegezonden met de brief met kenmerk 2018Z15759.

de minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media,

Arie Slob

2018Z15759

Onze referentie
1416472

Vragen van het lid Westerveld (GroenLinks) en Kwint (SP) aan de minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media over de kosten van digitale leermiddelen. (ingezonden 11 september 2018)

1

Bent u bekend met het onderzoek van Kassa en Ouders & Onderwijs, waaruit blijkt dat één op de vijf ouders grote moeite heeft om een laptop of tablet te betalen die de middelbare school van hun kinderen voorschrijft en dat het negen procent helemaal niet lukt om een laptop of tablet te betalen? 1)

Ja.

2

Herkent u het beeld dat meer dan de helft van de ouders zich onder druk gezet voelt om een tablet of laptop te betalen, ook als ze daar geen geld voor hebben? Zo nee, waarom niet?

Uit de meest recente schoolkostenmonitor (2015-2016) blijkt dat ongeveer de helft van de ouders met leerlingen op het vmbo, havo of vwo aangeeft kosten te maken voor ICT. Deze kosten zijn echter altijd vrijwillig. Scholen mogen ouders niet verplichten om een laptop of tablet te betalen. Als een school volledig overgaat op digitale leermiddelen dan moet de school in laptops of tablets voorzien. De school mag hiervoor een bijdrage van de ouders vragen, maar is verplicht om te benadrukken dat die bijdrage vrijwillig is. Als de vrijwillige bijdrage niet wordt betaald, dient de school zelf in een alternatief te voorzien.

3

Herkent u het beeld dat de kosten voor ouders voor de aanschaf van laptops en tablets stijgen?

Uit de schoolkostenmonitor 2015-2016 blijkt dat zowel het aandeel ouders dat kosten voor ICT (waaronder laptops en tablets) maakt, als de hoogte van deze (vrijwillige) kosten zijn toegenomen ten opzichte van de voorgaande meting (2012-2013). Op dit moment wordt de volgende schoolkostenmonitor uitgevoerd. Hierin worden de kosten voor laptops en tablets expliciet meegenomen. Daaruit zal blijken of de trend zich doorzet. Begin 2019 informeer ik de Tweede Kamer hierover.

4

Hoeveel meldingen zijn bij de Onderwijsinspectie bekend van scholen die ouders verplichten de kosten van een tablet of een laptop te betalen? Controleert de Onderwijsinspectie actief of dit gebeurt?

Er zijn bij de inspectie 34 meldingen bekend. De inspectie controleert bij elk onderzoek op de naleving van de wettelijke regels ten aanzien van de ouderbijdrage.

5

Zijn er gegevens bekend van de totaalkosten voor lesmateriaal en apparaten zoals laptops en tablets per leerling? Zo nee, bent u bereid dit te onderzoeken en de ontwikkeling van deze kosten in de afgelopen jaren mee te nemen?

Onze referentie
1416472

Scholen financieren lesmateriaal en apparaten uit hun lumpsum. Tot en met dit jaar werd er in de toekenning een label gebruikt voor lesmateriaal. In 2018 is dit €311 per leerling. In het wetsvoorstel vereenvoudigde bekostiging voortgezet onderwijs komt dit label te vervallen. Hierdoor is er geen sprake meer van een richtbedrag en worden scholen in staat gesteld zelf scherpe en doordachte keuzes te maken ten aanzien van de aanschaf van leermiddelen en apparaten als laptops en tablets.

Voor leerlingen op het vmbo, havo of vwo betalen ouders gemiddeld €95 per leerling per jaar aan ICT-kosten, waaronder laptops en tablets. Deze kosten bestaan gemiddeld voor 75 procent uit kosten die zij op verzoek van de school hebben gemaakt voor zelf aangeschafte ICT-benodigdheden, en voor 25 procent uit een bijdrage die rechtstreeks is betaald aan school (Schoolkostenmonitor 2015-2016). In de aankomende schoolkostenmonitor over 2017-2018 worden deze kosten weer geïnventariseerd. Begin 2019 informeer ik de Tweede Kamer hierover.

6

Herkent u dat op 80 procent van de scholen verplicht met een tablet of laptop wordt gewerkt en in meer dan helft van de gevallen wordt voorgeschreven wat voor type apparaat dat moet zijn? Zo nee, wat is uw beeld?

Op steeds meer scholen wordt gebruik gemaakt van laptops of tablets om het onderwijs te ondersteunen. Precieze getallen heb ik niet. Scholen mogen ouders vragen een bepaald type laptop of tablet aan te schaffen, maar mogen ouders daartoe niet verplichten. Als een school volledig overgaat op digitale leermiddelen dan moet de school in laptops of tablets voorzien als ouders deze niet kunnen of willen betalen.

7

Deelt u de mening dat een tablet of laptop, net zoals een boek, een leermiddel is? Zo nee, waarom niet?

Nee. De Wet Gratis Schoolboeken kent een definitie van leermiddelen: "lesmateriaal dat naar vorm en inhoud is gericht op informatieoverdracht in onderwijsleersituaties en waarvan het gebruik binnen het onderwijsaanbod door het bevoegd gezag specifiek voor het desbetreffende leerjaar is voorgeschreven." Hardware zoals laptops en tablets valt hier niet onder.

8

Deelt u de mening dat, nu tablets en laptops steeds vaker worden gebruikt in het onderwijs, het verstandig is om de Wet Gratis Schoolboeken te moderniseren? 2) Zo ja, welke stappen gaat u zetten? Zo nee, waarom niet?

Onze referentie

1416472

De Wet Gratis Schoolboeken wordt elke vier jaar geëvalueerd. De volgende evaluatie is voorzien in 2020. Bij deze evaluatie wordt ook aandacht besteed aan de digitalisering van het onderwijs en wat dit voor leermiddelen en daarvoor benodigde randvoorwaarden betekent.

- 1) <https://kassa.bnnvara.nl/media/387646>
- 2) Wet op het Voortgezet onderwijs, artikel 6E